

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/10/2025
Identifikačné číslo spisu: 3116207280
Dátum vydania rozhodnutia: 26.03.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:3116207280.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v právnej veci žalobcu Dopravné stavby, a.s., so sídlom Námestie sv. Michala 171/4, Jaslovské Bohunice, IČO: 368 349 21, zastúpeného advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Laurinská 4, Bratislava, IČO: 36 833 533, proti žalovanému Trenčiansky samosprávny kraj, so sídlom K dolnej stanici 7282/20A, Trenčín, IČO: 36 126 624, zastúpenému IKRÉNYI & REHÁK, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 2, Bratislava, IČO: 36 854 808, o zaplatenie 451.867,121 eura s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. februára 2024, č. k. 41Cob/144/2023-587, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. februára 2024, č. k. 41Cob/144/2023-587, z r u š u j e a vec vracia, Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“), odmietol odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín (ďalej aj „súd prvej inštancie“), č. k. 37Cb/129/2016-467 z 22. februára 2023 a priznal žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že odvolanie žalobcu bolo podané oneskorene z dôvodu podľa § 362 ods. 1 CSP. S poukazom na § 362 ods. 1 CSP, § 386 písm. a) CSP a § 32 ods. 1, 2 a 5 písm. b) bod 1. zákona č. 305/2013 Z.z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon o e-governmente“) odvolací súd zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie bol žalobcovi doručený elektronicke do elektronickej schránky právneho zástupcu žalobcu dňa 4. apríla 2023 o 15:01 hod. a od nasledujúceho dňa, t. j. od 5. apríla 2023, začala žalobcovi plynúť 15-dňová lehota podľa § 32 ods. 2 zákona o e-governmente, ktorá uplynula dňom 19. apríla 2023 o 24.00 hod., a to márnym uplynutím 15-dňovej úložnej lehoty. Nasledujúcim dňom, t. j. 20. apríla 2023, žalobcovi začala plynúť 15-dňová lehota na odvolanie, ktorá uplynula dňom 4. mája 2023. Odvolací súd skonštatoval, že odvolanie žalobcu z 5. mája 2023 proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania, a preto

odvolanie žalobcu odmietol podľa § 386 písm. a) CSP. Poukázal na to, že napriek skutočnosti, že na elektronickej doručenke je dátum doručenia dňa 20. apríl 2023, tak podľa § 32 ods. 5 písm. b) bodu 1 zákona o e-governmente došlo skôr k márnemu uplynutiu úložnej lehoty, a to jej posledným dňom 19. apríla 2023. Zhrnul, že právna udalosť márneho uplynutia lehoty určenej podľa dní nastáva uplynutím 24.00 hod posledného dňa lehoty a z uvedeného dôvodu lehota na odvolanie začala plynúť nasledujúcim dňom, t. j. 00.01 hod dňa 20. apríla 2023 a v zmysle § 362 CSP uplynula dňom 4. mája 2023. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o ktorej výške rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 262 ods. 2 CSP.

3. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie z dôvodu uvedeného podľa § 420 písm. f) CSP, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobca považoval napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu za predčasné, vzhľadom na to, že odvolací súd nesprávne stotožnil okamih odoslania elektronickej úradnej správy s okamihom jej uloženia v elektronickej schránke adresáta. Poznamenal, že takýto proces trvá aj niekoľko hodín. Žalobca uviedol, že nevie spätne zistiť, kedy mu bol rozsudok súdu prvej inštancie uložený do elektronickej schránky, ale vychádzal z údajov o elektronickej doručenke, že tento mu bol doručený dňa 20. apríla 2023 a k uloženiu rozsudku do jeho elektronickej schránky došlo pravdepodobne až dňa 5. apríla 2023. Dovolateľ mal za to, že právny záver odvolacieho súdu je nesprávny a v rozpore s § 32 ods. 2 zákona o e-governmente. S poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax (R 26/2022) skonštatoval, že žalobcovi bol doručený rozsudok súdu prvej inštancie fikciou doručenia dňa 20. apríla 2023 a od nasledujúceho dňa, t. j. od 21. apríla 2023, začala žalobcovi plynúť lehota na podanie odvolania a posledný deň lehoty na podanie odvolania bol deň 5. mája 2023, kedy žalobca podal odvolanie súdu prvej inštancie. Napokon uviedol, že ak sa odvolací súd odklonil od predchádzajúcej ustálenej rozhodovacej praxe, mal uviesť dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu podľa čl. 2 ods. 3 CSP a § 220 ods. 3 CSP.

4. Vzhľadom na uvedené dovolateľ navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 41 Cob/144/2023-587 zo dňa 28. februára 2024 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním z 10. júna 2024, v ktorom uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne správne. Žalovaný zastával názor, že žalobca musel mať vedomosť, kedy došlo k uloženiu napadnutého rozhodnutia do elektronickej schránky, nakoľko elektronická schránka obsahuje informáciu o uložení elektronickej správy. Poznamenal, že podľa obsahu elektronického súdneho spisu rozsudok súdu prvej inštancie bol žalobcovi aj žalovanému doručovaný súčasne, pričom žalovaný riadne prevzal rozsudok už 4. apríla 2023 o 16:11 hod. V súvislosti so zmeškaním lehoty žalobcom na podanie odvolania poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2020, sp. zn. 6Cdo/1/2020, v zmysle ktorého bol prijímateľ počas tejto lehoty povinný potvrdiť jej doručenie na elektronickej doručenke, keďže túto skutočnosť spôsobil právny zástupca dovolateľa svojou nečinnosťou. Zdôraznil, že právna udalosť márneho uplynutia lehoty určenej podľa dní nastáva uplynutím 24.00 hod posledného dňa lehoty, a nie 00.00 hod nasledujúceho dňa. V tejto súvislosti poukázal okrem iného aj na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre z 12. decembra 2023, sp. zn. 8Co/36/2023, ako aj na uznesenie Krajského súdu v Nitre zo 14. decembra 2023, sp. zn. 7Co/1/2023, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/25/2023, uznesenie Krajského súdu v Nitre zo 6. marca 2024, sp. zn. 25Co/90/2023, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. apríla 2024, sp. zn. 41Cob/125/2023, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/108/2018, sp. zn. 6Cdo/1/2020. Žalovaný poukázal na účelovosť a špekulatívnosť postupu žalobcu vzhľadom na to, že počas doby uloženia rozsudku Okresného súdu Trenčín v jeho elektronickej schránke opakovane nahliadal do elektronického súdneho spisu.

6. Záverom žalovaný navrhol, aby dovolací súd zamietol dovolanie žalobcu a žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

7. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného vyjadril v replike z 10. marca 2026, v ktorej poukázal na uznesenie veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. novembra 2025, sp. zn. IVCdo/8/2025, v ktorom konštatoval, že pri fikcii doručenia sa elektronický dokument považuje za doručený až po uplynutí úložnej lehoty v zmysle § 32 ods. 2 zákona o e-governmente, a nie v posledný deň úložnej lehoty. Skonštatoval, že úložnou lehotou podľa § 32 ods. 2 zákona o e-governmente je lehota, počas ktorej je uložená elektronická úradná správa považovaná za nedoručenú, preto počas jej plynutia nemôže nastať fikcia doručenia, a táto nastáva až po jej uplynutí, t. j. nasledujúci deň. Žalobca mal za to, odvolací súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo malo za následok odmietnutie odvolania ako oneskorene podaného, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP. Zhrnul, že v danej veci úložná lehota plynula od 5. apríla 2023 do 19. apríla 2023, fikcia doručenia nastala dňa 20. apríla 2023, preto bol prvým dňom lehoty na podanie odvolania deň 21. apríla 2023 a posledným dňom na podanie odvolanie deň 5. mája 2023, kedy žalobca doručil odvolanie súdu prvej inštancie.

8. Najvyšší súd, ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané, zastúpená v dovolacom konaní v súlade so zákonom (§ 429 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné a napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie

9. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu vid' napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 CSP (I. ÚS 438/2017).

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 2 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Dovolateľ odvodzuje prípustnosť podaného dovolania od § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, teda sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku

všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

13. Pod pojmom procesný postup sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Postupom súdu možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

14. Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že dovolateľ s poukazom na dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP napádal procesný postup odvolacieho súdu spočívajúci v odmietnutí odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, č. k. 37Cb/129/2016-467 z 22. februára 2023, a to napriek tomu, že rozsudok súdu prvej inštancie bol žalobcovi doručený fikciou do elektronickej schránky dňa 20. apríla 2023, pričom nasledujúci deň, t. j. 21. apríla 2023 mu začala plynúť lehota na podanie odvolania, ktorej posledný deň pripadol na deň 5. mája 2023, kedy žalobca podal odvolanie na súd prvej inštancie.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu spisu zistil, že súd prvej inštancie doručil rozsudok č. k. 37Cb/129/2016-467 z 22. februára 2023 do elektronickej schránky právneho zástupcu žalobcu dňa 4. apríla 2023 a do elektronickej schránky právneho zástupcu žalovaného dňa 4. apríla 2023, ktorá skutočnosť vyplýva z doručeníek ako verejných listín k uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré sú založené v spise na č. l. 478. Na základe uvedeného má najvyšší súd za to, že na doručovanie rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd použil formulár „Úradný list - doručenie do vlastných rúk“, ktorý slúži na zasielanie úradných listov podľa § 32 ods. 5 písm. b) 1. bod zákona o e-Governmente, t. j. do vlastných rúk. Pri takomto spôsobe doručovania je odosielateľovi doručienka zasielaná buď po potvrdení prevzatia alebo po uplynutí úložnej lehoty. Pri fikcii doručenia osobitne platí, že elektronický dokument sa považuje za doručený až po uplynutí úložnej lehoty a nie v posledný deň úložnej lehoty.

16. Pokiaľ odvolací súd zvolil predmetný spôsob doručenia rozsudku, právnomu zástupcovi žalobcu ako prijímateľovi (adresátovi) rozsudku plynula zákonná 15-dňová úložná lehota, počas ktorej sa správa považuje za nedoručenú a úložná lehota je 15 dní odo dňa nasledujúceho po dni uloženia elektronickej úradnej správy, ak osobitný predpis neustanovuje inú lehotu (viď § 32 ods. 2 zákona o e-Governmente). Počas tejto lehoty môže prijímateľ potvrdiť doručenie elektronickej úradnej správy formou elektronickej doručienky, čím sa mu sprístupní obsah správy v jeho elektronickej schránke (§ 32 ods. 4 zákona o e-Governmente). Elektronická úradná správa je potom doručená buď dňom, minútou a sekundou uvedenými na elektronickej doručienke alebo márnym uplynutím úložnej lehoty podľa toho, ktorá skutočnosť nastane skôr (§ 32 ods. 5 písm. b) 1. bod zákona o e-Governmente).

17. Najvyšší súd sumarizujúc uvedené konštatuje, že predmetný rozsudok súdu prvej inštancie bol doručený právnomu zástupcu žalobcu márnym uplynutím úložnej lehoty (na základe fikcie doručenia), teda aj keď sa adresát o ňom nedozvedel, t. j. dňom 20. apríla 2023. Odvolací súd preto pochybil, ak rozhodol o odmietnutí odvolania žalobcu podaného proti rozsudku súdu prvej inštancie, nakoľko lehota na podanie odvolania žalobcu začala plynúť až dňa 21. apríla 2023, v rámci ktorej (v posledný deň lehoty) dňa 5. mája 2023 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal odvolanie na súd prvej inštancie. Týmto nesprávnym procesným postupom odvolací súd zasiahol do práva žalobcu na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP) relevantnou mierou intenzity, čím je daná dôvodnosť namietanej vady napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

18. Najvyšší súd poukazuje na ustálenú judikatúru dovolacieho súdu, konkrétne na rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1VCdo/8/2025 z 26. novembra 2025, podľa ktorého: „pri fikcii doručenia sa elektronický dokument považuje za doručený až

po uplynutí úložnej lehoty stanovenej v § 32 ods. 2 zákona o e-Governmente a nie v posledný deň úložnej lehoty. Smerodajným pre tento záver je prvá veta § 32 ods. 2 zákona o e-Governmente, podľa ktorej úložnou lehotou na účely tohto zákona je lehota, počas ktorej je uložená elektronická úradná správa považovaná za nedoručenú. Je preto zrejmé, že počas plynutia tejto lehoty (od prvého do posledného dňa) nemôže nastať fikcia doručenia a táto nastáva až po jej uplynutí, t. j. nasledujúci deň." a aj na skoršie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/6/2022 z 23.02.2022, ktoré bolo pod č. 26 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2022 a podľa ktorého: „Pri fikcii doručenia sa elektronický dokument považuje za doručený až po uplynutí úložnej lehoty v zmysle § 32 ods. 2 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov a nie v posledný deň úložnej lehoty."

19. Zistená procesná vada konania zakladá prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne (§ 449 ods. 1 CSP).

20. V ďalšom konaní je odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 CSP).

21. Podľa § 453 ods. 3 CSP, o trovách dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie alebo odvolací súd v konečnom rozhodnutí.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.